

Blandingen der giver sydslesvigsk

Af Wienke Reimer

"Sprækker du Südsleswisk? En miskelse mellem denisk ow tusk?"

"Gamle svede, det er ikke normäl, hvor mange medglider vi skon har!

Håbentlig overlöber faden ikke.

Ne ikke, vi har jo vores underhose an."

(Citat fra gruppen: "Sprækker du Südsleswisk? En miskelse mellem denisk ow tusk?" i Facebook)

Jeg går i 13.årgang på Duborg-skolen og for nogle uger siden skrev vi klausur i faget dansk. Efter at vi have fået opgaverne tilbage, fik vi udleveret en seddel med nogle fejl, som elever fra min klasse havde lavet. Vi skulle rette dem, og til sidst skulle vi skrive en sætning, som var forkert. Og den ville vi så gennemgå i klassen.

Efter pausen gennemgik vi netop disse sætninger, og ret mange af dem var præget af ægte sydslesvigske fejl og var ikke dansk.

Eleverne i min klasse grinede, men vores dansklærer forstod ikke hele tiden, hvad der egentlig var meningen med de enkelte sætninger. Der er ikke mange "ægte" danskere, der ved, hvad man har gjort, hvis man har overbevistet penge? For "ægte" danskere forstår det ikke, men for de fleste, der har været sammen med sydslesvigere i længere tid, eller både kan dansk og tysk, er det ikke et problem.

Vores helt eget sprog

Hele vores hverdag er præget af vores eget sprog. Vi bliver indskolet (eingeschult) med skoleposer (Schultüten), laver husopgaver (Hausaufgaben) derhjemme, har vores Blystift (Bleistift) i en fjedertaske (Federtasche) og kører med skibe (mit dem Schiff fahren) i ferierne.

På tysk ville man sige, at vi taler det reneste Kauderwälsch, og på dansk kunne man kalde det cirkus-dansk. Men vi har ikke kun germanismer i vores sprog, vi har også danismer. Før i tiden sagde min dansklærer altid til os, at vi havde alt for mange germanismer i vores klausurer og afleverede opgaver. Nu siger min tysklærer, at vi har danismer i vores opgaver.

Inden første time står eleverne på Duborg-skolen foran "der Aufschlagstafel" (opslagstavle) og kigger, om de har nogle "unbedeutenen" (ubetjente) timer. Og hvis man bliver spurgt om, hvordan man har det, har det udviklet sig til, at unge i Tyskland siger "joahr, datt läuft!" ("es geht so"). Sådan gør man ikke længere, nu bliver der sagt: "Joahr, det løber!"

Højvandsbukser

Det er ret svært at forklare mine venner, der ikke kan forstå dansk, hvad vores eget sprog egentlig går ud på. På tysk siger man, hvis ens bukser er for korte "Hochwasser Hosen". Hvis man direkte ville oversætte det til engelsk ville det blive til "High-water-trousers". Efter dette eksempel er de fleste, der ikke kan tale dansk, klar over, hvad jeg mener med at snakke sydslesvigsk.

Fra at man havde to sprog - dansk og tysk - er man gået til at have sydslesvigsk. I Sydslesvig taler man ikke længer kun tysk eller kun dansk, men også en blanding, denne blanding kaldes for sydslesvigsk. Jeg ser ikke længere mig selv som en, der er dansker eller tysker - men netop fordi jeg også taler det sprog, jeg nu engang gør gør, nemlig sydslesvigsk, er jeg sydslesviger eller i et større perspektiv: europæer.

Sydslesvig er orange

For mig har Sydslesvig altid været et lille Danmark i Tyskland, men nu er det blevet til ét land, eller ét område, der ikke længere er Danmark i Tyskland, men bare Sydslesvig.

Hvis man msker (mischen) gul og rødt, får man orange, og det er netop det, som Sydslesvig er blevet til. Det er ikke længere en plet rødt i det gule, men det er blevet masket sammen til orange.